

Bryssel den 26.8.2015
COM(2015) 408 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**Utkast till 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om
genomförandet av den strategiska ramen för ett europeiskt utbildningssamarbete
(Utbildning 2020)**

**Nya prioriteringar för det europeiska utbildningssamarbetet
{SWD(2015) 161 final}**

1. BAKGRUND

Europa står inför ett antal brådskande uppgifter: återställa skapandet av arbetstillfällen och få igång den ekonomiska återhämtningen, arbeta mot hållbar tillväxt, överbrygga investeringsgapet, förbättra den sociala sammanhållningen och prioritera lösningar på radikaliserings och våld. Samtidigt behöver vi ta tag i långsiktigare frågor, till exempel Europas allt äldre befolkning, de utmaningar som kommer med vår digitaliserade tid och konkurrensmöjligheter i en global och kunskapsbaserad ekonomi.

EU:s politiska reaktion på detta är en nystart i form av en ny agenda för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring. Utbildning är ekonomiskt en mycket intressant sektor med stor tillväxtpotential, och den har en viktig roll i den nya agendan. Investeringar i humankapital är utgifter som lönar sig. Högklassig utbildning hjälper till att främja en hållbar ekonomisk tillväxt genom att uppmuntra till forskning och utveckling, innovationer, produktivitet och konkurrenskraft. Utbildningssystemen behöver bli ännu mer ändamålsenliga för att vi ska kunna höja arbetstagarnas kompetensnivå, åtgärda brister på färdigheter och bättre förutse och svara mot snabbt föränderliga behov på dynamiska arbetsmarknader, ett faktum som understryks i 2015 års sysselsättningsriktlinjer. Detta är särskilt viktigt i vår allt mer digitaliserade värld och vid övergången till ett kretsloppssamhälle.

De fruktansvärda fallen av våldsamt extremism i början av 2015 var en påminnelse om hur viktigt det är med utbildning för ett inkluderande och jämlikt klimat som uppmuntrar till ömsesidig respekt och utgör de grundläggande värderingarna i ett öppet och demokratiskt samhälle. Utbildning skapar möjligheter, särskilt för samhällets mest utsatta grupper, och är nödvändigt för att förhindra och tackla fattigdom, social uteslutning och diskriminering, samt för att lägga grunden till ett aktivt medborgarskap. Utbildningssektorn behöver alltså satsa mer på att förbättra den allmänna tillgången till utbildning av bra kvalitet och på så sätt främja den sociala konvergensen uppåt.

Utbildningsfrågan har därmed en viktig roll i flera EU-strategier och initiativ, bl.a. Europa 2020-strategin, initiativet om den digitala inre marknaden, den europeiska säkerhetsagendan och investeringsplanen för Europa, samtidigt som medlemsstaternas behörighet inom utbildningssystemen respekteras. Samarbetet inom den strategiska ramen Utbildning 2020 kompletterar nationella åtgärder och stöttar medlemsstaterna genom reformer som ska förbättra resultaten ytterligare, t.ex. i form av kunskapsutbyte, ömsesidigt lärande och bevisbyggande.

Kommissionens utbildningsöversikt för 2014 visar att vi fortfarande har stora utmaningar framför oss:

- 20 % av EU:s 15-åringar får dåliga resultat i läskunskap, naturvetenskapliga ämnen och matematik, 20 % av alla vuxna har dåliga läs- och skrivkunskaper och 25 % av de vuxna har dåliga it-kunskaper. Ändå är det bara 10,7 % som fortsätter att utbilda sig hela livet, och väldigt få av dessa är lågutbildade.
- I dag är det 11,1 % av eleverna som slutar skolan i förtid, och i 19 medlemsstater har man nått målet för Europa 2020. Fortfarande är dock antalet elever som slutar i förtid över 5 miljoner, och en stor del av dem (41 %) blir arbetslösa.

- Andelen personer som går vidare till högre utbildning fortsätter att öka och är nu 37,9 %. I 16 medlemsstater har man uppnått målet för Europa 2020, men i de medlemsstater som drabbades hårdast av krisen är utexaminerades anställbarhet fortfarande ett stort problem.

Den omfattande halvtidsgenomgången av Utbildning 2020 som gjordes 2014 involverade medlemsstaterna och de viktigaste intressenterna. Genomgången låg till grund för denna rapport och resulterade även i tre huvudsakliga politiska slutsatser:

- Värdet av en gemensam ram för utbildning på alla nivåer bekräftades. Dagens behov av flexibilitet och genomtränglighet mellan olika utbildningsstadier kräver en genomtänkt och samverkande politik, från de allra första skolåren och hela vägen till högre utbildning, yrkesutbildning och vuxenlärande.
- De fyra strategiska EU-målen för Utbildning 2020 (och de nuvarande EU-riktmärkena) är fortfarande aktuella, eftersom de i rådets slutsatser för Utbildning 2020 (2009) utformades på ett övergripande sätt och med framtiden i åtanke. De är en bra utgångspunkt för alla åtgärder inom Utbildning 2020 fram till år 2020. Fokuset inom utbildningspolitiken måste dock uppdateras så att den omfattar både brådskande utmaningar inom ekonomi och sysselsättning och utbildningens roll för jämställdhet, likabehandling, grundläggande värderingar, interkulturella kompetenser och aktivt medborgarskap.
- Utbildning 2020 är redan del av den övergripande EU-agendan för sysselsättning, tillväxt och investeringar (inklusive den europeiska terminen), men måste få en större roll. Detta omfattar att på ett bättre sätt utnyttja resultat och gemensamma erfarenheter från reformutmaningar, liksom att öka strategins landsspecifika relevans.

Med de ovanstående utmaningarna och politiska slutsatserna i åtanke, och för att på ett bättre sätt anpassa Utbildning 2020 till EU-politikens förutsättningar, föreslår vi i denna gemensamma rapport att det europeiska utbildningssamarbetet ska genomföras i enlighet med ramen till och med år 2020, det vill säga med en arbetsperiod om fem år istället för tre.

2. DE STÖRSTA UTMANINGARNA OCH FRAMTIDA PRIORITERINGAR

Med utgångspunkt i genomgången av det nuvarande läget, och med medlemsstaternas skillnader i åtanke, presenteras här de största utvecklingarna och utmaningarna inom den europeiska utbildningssektorn, med särskilt fokus på de *nya prioriterade områden* och *konkreta frågor* som ska utvecklas fram till 2020 (bilaga 1).

2.1. Läranderesultatens kvalitet och relevans avgörande för kompetensutvecklingen

Den generellt låga nivån i Europa för grundläggande färdigheter hindrar den ekonomiska utvecklingen och begränsar individen på sociala, professionella och personliga plan. För att öka anställbarheten och uppmuntra till innovationer och ett aktivt medborgarskap måste grundläggande färdigheter gå hand i hand med andra nyckelkompetenser och viktiga attityder såsom kreativitet, företaganda och initiativtagande, digitala färdigheter (inklusive kodning), språkkompetens, kritiskt tänkande (vilket inkluderar it-kompetens

och mediekompetens) och färdigheter som behövs i växande sektorer, till exempel miljövänlig ekonomi.

Underhåll läranderesultaten – i ett livslångt perspektiv. Även om 16 medlemsstater har genomfört omfattande strategier för livslångt lärande, bör de alla utveckla dessa strategier och se till att genomträngligheten gäller både mellan olika typer och nivåer av utbildning och för övergången mellan utbildning och arbete. Detta kräver återkommande satsningar på koordinering och samarbete mellan olika utbildningssektorer.

Förskoleverksamhet och barnomsorg är det första steget och ett av de mest effektiva sätten att höja kvaliteten inom nyckelkompetenser, men verksamheterna behöver både bli mer tillgängliga och höja kvaliteten på sina tjänster. Barnomsorgen för barn under tre år är särskilt problematisk. Bland prioriteringarna för det fortsatta arbetet, baserade på de kvalitetskriterier för förskoleverksamhet och barnomsorg som medlemsstaterna tog fram under den föregående arbetsperioden, ingår nu bättre tillgänglighet, med fokus på missgynnade grupper, professionalisering av personalen, effektivare förvaltning samt finansierings- och övervakningssystem.

Alla medlemsstater har infört **åtgärder för att minska andelen elever som slutar skolan i förtid**, men åtgärderna är inte alltid tillräckliga för den omfattande strategi som uppmanas i rådets rekommendationer från 2011. En förbättring kräver ett långsiktigt åtagande och samarbete mellan olika sektorer, med fokus på förebyggande och tidiga insatser. Skolbaserade strategier för att minska andelen elever som slutar skolan i förtid bör omfatta gemensamma åtgärder samt samarbete mellan samhället och utomstående intressenter och kommer att förbättra läranderesultatet för alla elever.

Högre utbildning är rätt bränsle för den kunskapsbaserade ekonomin. Högre utbildning måste anpassas på ett effektivt sätt till de krav som ställs av ett föränderligt samhälle och en dynamisk arbetsmarknad, genom att fokusera moderniseringen på synergieffekter mellan undervisning, forskning och innovation (t.ex. sammankoppla institutioner för högre utbildning med lokalsamhällen och regioner) och nyskapande lösningar (t.ex. genom IKT) för relevantare kursplaner. Många medlemsstater behöver fortfarande öka andelen utexaminerade, särskilt från missgynnade grupper.

Sysselsättningsciffrorna är goda för utexaminerade med en yrkesexamen i de flesta medlemsstaterna. Det är särskilt viktigt med lärlingsplatser och varvade yrkesutbildningar, eftersom de ger nödvändiga färdigheter som underlättar övergången till arbetsmarknaden. Medlemsstaterna har genomfört många åtgärder för att tillämpa resultaten i Bryggekommunikén (2010) under perioden 2011–2014, för att öka yrkesutbildningars resultat, kvalitet och attraktionskraft genom framför allt arbetsplatsbaserad utbildning. Under nästa arbetsperiod bör man fortsätta att främja den typen av lärande i alla dess former, samtidigt som man bygger upp den europeiska alliansen för lärlingsutbildning och föregriper kommande behov på arbetsmarknaden. Genom medellångsiktiga resultat, i enlighet med slutsatserna från Riga den 22 juni 2015 (se bilaga II), har målen snävats ner och gjorts tydligare.

Vuxenlärande är utgångspunkten för uppdaterade och breddade kompetenser. Den nuvarande situationen, med dåliga grundläggande kompetenser och höga arbetslöshetssiffror, innebär att vi måste tillämpa den europeiska agendan för vuxenlärande på ett bättre sätt. Bland annat måste förvaltningen bli effektivare, fler personer behöver utnyttja möjligheten till vuxenutbildning, alternativen måste göras

flexiblare och tillgängligheten bättre. Vi behöver även närmare övervakning och bättre kvalitetssäkring (se bilaga 2).

2.2. Utbildning ska främja den sociala sammanhållningen, jämlikhet, likabehandling och medborgerlig kompetens

De flesta europeiska länderna och OECD-länder är nu mindre jämlika än de varit på 30 år, och detta påverkar utbildningsresultatet negativt – våra utbildningssystem har en tendens att återspegla rådande socioekonomiska statusmönster. Av den anledningen måste vi prioritera att komma ur den rådande situationen där flera generationer har låga kvalifikationer. Medan de flesta medlemsstaterna har vidtagit åtgärder för att förbättra tillgången till utbildning för elever från missgynnade grupper, finns det fortfarande stora luckor på området och tillgången till bra allmän utbildning är en utmaning på många håll inom EU. Vi behöver effektiva åtgärder för utbildningar som inkluderar alla och särskilt personer från missgynnade förhållanden eller med särskilda behov, personer med invandrarbakgrund eller romer. Ungdomsgarantin behöver också tillämpas fullt ut.

Skillnaderna på utbildningsområdet mellan kvinnor och män måste åtgärdas och vi behöver föra en diskussion om skillnaderna i deras val av utbildningar. Toleransnivån ska vara noll inom utbildningssystemet vad gäller mobbning och våld, oavsett om det handlar om kön eller något annat. Utbildningsinstitut och pedagoger måste få verktyg och stöd att skapa en inkluderande, jämlik och demokratisk lärandemiljö där alla behandlas lika.

I Parisdeklarationen från den 17 mars 2015 kräver utbildningsministrarna åtgärder på alla nivåer för att ge utbildning en större roll i främjandet av medborgarskapet och de gemensamma värderingarna, såsom frihet, tolerans och likabehandling, för att stärka den sociala samhörigheten och hjälpa unga att bli ansvarstagande, öppna och aktiva invånare i ett blandat och inkluderande samhälle¹. Utbildning är ett viktigt vapen i kampen mot marginalisering och radikalisering. En av huvudfrågorna under den nya arbetsperioden är uppföljningen av deklarationen, som innehåller konkreta åtgärder med finansiering från Erasmus+, i linje med de fyra områden som anges i deklarationen: (i) främja lärandet av sociala, medborgerliga och interkulturella kompetenser, öka egenansvaret för Europas grundläggande värderingar och fostra ett aktivt medborgarskap, (ii) uppmuntra det kritiska tänkandet och mediekunskaper, (iii) främja utbildning för barn och unga från missgynnade förhållanden, och (iv) uppmuntra till en interkulturell dialog.

2.3. Vad krävs för relevant utbildning av hög kvalitet?

Aktivare bruk av innovativa pedagogiska modeller samt digitala kunskaper och verktyg. Flera medlemsstater har rapporterat om initiativ för att öka den digitala kompetensen hos lärare och studenter, och en tredjedel av länderna har tagit fram nationella strategier för digitalisering av utbildningssystemet. Ändå återstår mycket arbete. Den digitala revolutionen innebär att efterfrågan för digitala färdigheter har skjutit i höjden. Utbildningssektorn måste tillgodose denna efterfrågan, och det kommer att krävas investeringar i infrastrukturen, organisatoriska förändringar, bättre digitala hjälpmedel, högre digital kompetens hos pedagoger samt digitala (öppna)

---

¹ Den ickeformella utbildningen är viktig för att uppmuntra unga att delta i samhället och den demokratiska processen – en av prioriteringarna för EU-samarbetet i ungdomsfrågor (läs mer i den kommande EU-rapporten om unga 2015).

utbildningsresurser och programvara av toppkvalitet. Utbildningssystemet behöver använda sig av nya IKT-metoder och ta till sig innovativa och aktiva pedagogiker som baseras på projektbaserade metoder och aktivt deltagande. Öppna lärandemiljöer kan underlätta samarbetet mellan olika utbildningsområden, även för elever från missgynnade förhållanden.

Bättre stöd till pedagogerna. Många medlemsstater anger att de har vidtagit åtgärder för bättre fortsatt utbildning för lärarna, och understryker att den inledande utbildningen och den fortsatta professionella utvecklingen måste vara behovsanpassad och kombinera ämnesområden med pedagogik och praktik. Pedagoger ska utbildas i att hantera allt större skillnader mellan eleverna, förhindra tidiga avhopp från skolan och använda innovativa pedagogiker och IKT-verktyg på ett optimalt sätt. Samtidigt behöver de även själva stöd i början av karriären.

I flera av länderna beror luckor i utbildningssystemet på en växande lärarbrist, samtidigt som intresset för lärarutbildningarna sjunker. Det krävs övergripande långsiktiga strategier för att välja de bäst lämpade kandidaterna och kunna erbjuda dem attraktiva karriärmöjligheter. Utbildningssystemen behöver kandidater med olika bakgrund och erfarenheter samt en jämnare fördelning mellan kvinnor och män.

Förenklade utbyten mellan utbildningsinstitutionerna. Den första resultattavlan för rörlighet från 2014 visar på stora skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller möjligheten till utbyten. Hindren består fortfarande av informationsvärigheter, brist på elevstöd och erkännandet av utbildningarna. Vi måste ta fram lösningar som ger större öppenhet, bättre kvalitet och möjlighet till validering och erkännande av kompetenser och kvalificeringar. Det behövs mer information för att kunna kartlägga rörligheten bättre.

Internationaliseringen av högre utbildning är fortfarande en av våra prioriteringar, och detta omfattar även att utveckla strategiska partnerskap och gemensamma kurser samt uppmuntra studenter, lärare och forskare till utbyten.

Förbättrade och förenklade EU-verktyg för öppenhet och erkännande Verktyg för öppenhet och erkännande är nödvändiga för att utveckla rörlighet, anställningsbarhet och livslångt lärande, liksom för att se till att kvalifikationer förvärvade utanför EU utnyttjas. De flesta medlemsstaterna har tagit fram nationella referensramar som utgår från den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF). Fokuset för det kommande arbetet bör skiftas från öppenhet till erkännande av kvalifikationer inom hela Europa genom stärkande av EQF:s roll och uppmuntran till godkännande av icke-formellt och informellt lärande. Rätt verktyg för erkännande och validering av digitalt erhållna kunskaper, färdigheter och kompetenser gör det möjligt att introducera öppna och innovativa inlärningsmetoder. För att nå ut till ännu fler bör man särskilt uppmärksamma behovet att förenkla och rationalisera redan existerande EU-verktyg för mer allmänna färdigheter och kvalifikationer.

Överbrygga investeringsgapet. Effektiva investeringar i bra utbildning bidrar till en hållbar tillväxt. I krisens spår är dock medlemsstaternas budgetar magra och flera av dem har i realiteten skurit ner på utbildningskostnaderna. Detta visar på att medlemsstaterna behöver hjälp att utveckla reformer som levererar högkvalitativ utbildning på ett effektivare sätt och i ett bredare samhällsperspektiv. Investeringsplanen för Europa, Erasmus+ och europeiska struktur- och investeringsfonder, t.ex. sysselsättningsinitiativet

för unga och Horisont 2020, kan bidra till fler investeringar och stötta prioriteringarna inom Utbildning 2020 genom kopplingarna till andra politikområden.

3. FÖRVALTNING OCH ARBETSMETODER

Förvaltningen av Utbildning 2020 har förbättrats sedan den gemensamma rapporten från 2012, särskilt genom bättre bevisbygge (utbildningsöversikten *Education and training monitor*) och en mer operativ ingångsvinkel i form av arbetsgrupper och regelbundna plattformar för utbyte mellan huvudsakliga intressenter, till exempel forumet för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor. Översikten visar på gemensamma riktlinjer för den kommande arbetsperioden:

- ***Fokus på analysdata och bättre framstegsövervakning*** är förutsättningar för att Utbildning 2020 ska fungera ändamålsenligt, och detta kommer att genomföras i samarbete med Eurostat, Eurydicenätverket, Cedefop, OECD och andra organisationer.
- Effektiviserad och ***förenklad rapportering*** inom Utbildning 2020-samarbetet är fortfarande en av prioriteringarna och underlättas av att arbetsperioden förlängs till fem år.
- ***Starkare band mellan utbildningssektorn, affärsvärlden och forskningen, samt bättre involvering av samhällsparter och det civila samhället*** kommer att göra Utbildning 2020 effektivare och göra utbildning mer framträdande i arbetet med att förbättra Europas innovationskapacitet. Kunskapsallianser, branschspecifika kunskapsallianser inom Erasmus+, Marie Curie-insatser och Europeiska institutet för innovation och teknik inom ramarna för Horisont 2020-programmet är de aktuellaste lösningarna på detta. Genom forumet för allmän utbildning, yrkesutbildning och ungdomsfrågor, det europeiska forumet mellan universitet och företag, företagsforum för yrkesutbildningar och olika temaforum i medlemsstaterna kan intressenterna involveras ännu mer. Det är dags att satsa på samarbeten mellan det europeiska civila samhället och de europeiska arbetsmarknadsparterna för att till fullo utnyttja deras expertis och räckvidd.

Utbildning 2020-verktygen har visat sig effektiva, men har inte alltid fungerat bra på nationell nivå. Det har särskilt berott på bristande synkronisering och marknadsföring, samt låg medvetenhet om vilken nytta resultaten kan ge. Nu utökar vi verktygssamlingen för att nå upp till Utbildning 2020-målen:

- Kommissionen ska tillsammans med medlemsstaterna (inklusive länderna i ordförandeskapstrion) ta fram en ***indikativ löpande arbetsplan för Utbildning 2020*** som ska förbättra öppenheten och göra aktiviteter inom Utbildning 2020 bättre samordnade. Arbetsplanen ska ge en tydlig översikt över kommande lärandevenemang och nyckelhändelser planerade av arbetsgrupperna för Utbildning 2020 eller vid informella möten mellan t.ex. högt uppsatta tjänstemän från generaldirektorat och högnivågruppen om utbildningspolitik.
- Från och med 2016 kommer en ny typ av ***arbetsgrupper*** att arbeta med ***prioriterade områden för Utbildning 2020***. Arbetsgrupperna kommer att rapportera till den relevanta informella gruppen av högt uppsatta tjänstemän som kan ge råd och

uppmärksamma rådet på intressanta resultat. Innovativa arbetsmetoder ska uppmuntras och gruppernas resultat spridas på ett effektivare sätt, för ett aktivt kunskapsutbyte.

- Normalt ingår *aktiviteter för ömsesidigt lärande inom Utbildning 2020* i arbetsgruppernas aktiviteter, och nu kommer dessa att utökas så att medlemsstater med liknande svårigheter kan arbeta tillsammans. *Inbördes utvärderingar* under generaldirektoratens möten med fokus på nationsspecifika utmaningar har visat sig nyttiga, men kräver mer förberedelser och en interaktiv dialog. Specifika nationella reformplaner kan få stöd genom skräddarsydd *inbördes rådgivning*.
- Det kommer att ges tillfälle till *utbyten av god praxis* och nyttiga erfarenheter, med internationella exempel när så är relevant, genom tematiska aktiviteter, utbyte av policymetoder och olika arrangemang för kunskapsöverföring och utbyte av fungerande utbildningsmetoder.
- *Utbildningsöversikten*, som är synkroniserad med den europeiska terminen och ger uppdaterad tematisk och landsspecifik information (inklusive starka och svaga sidor), kommer systematiskt att användas vid politiska debatter i rådet och parlamentet, i diskussioner om utmaningar och reformer inom utbildning.
- Potentialen hos *Erasmus+* ska utnyttjas till fullo för bättre effekt från Utbildning 2020-verktygen, t.ex. genom att förankra förberedelser inför politisk försöksverksamhet i arbetsgrupperna och använda sig av insamlade resultat från framstående projekt.

BILAGA 1: PRIORITERADE OMRÅDEN FÖR DET EUROPEISKA UTBILDNINGSSAMARBETET

Vid halvtidsgenomgången bekräftades de fyra *strategiska mål* som togs fram av rådet 2009 för Utbildning 2020:

1. Förverkliga livslångt lärande och rörlighet.
2. Förbättra utbildningens kvalitet och effektivitet.
3. Främja lika möjligheter för alla, social sammanhållning och aktivt medborgarskap.
4. Öka kreativiteten och innovationsförmågan, inklusive företagandand, på alla utbildningsnivåer.

Vid genomgången underströks medlemsstaternas gemensamma mål att förenkla de nuvarande prioriterade insatsområdena inom dessa strategiska mål. I diagrammet nedan föreslås **en minskning från tretton till sex prioriterade områden**, där vart och ett kan bidra till att uppfylla ett eller flera strategiska mål fram till 2020. Varje prioriterat område överensstämmer med och bidrar till den övergripande EU-politiken.

Som svar på rådets begäran om en mer konkret plan gällande det kommande arbetet har de prioriterade områdena snävats ner till **konkreta frågor**. Dessa frågor kommer att följas upp genom arbetsmetoderna och verktygen för Utbildning 2020. De visar på (i) en gemensam utmaning för medlemsstaterna och (ii) det mervärde som kan nås genom att hantera dem gemensamt på EU-nivå.

Medlemsstaterna ska välja de områden och frågor som de vill samarbeta inom, i enlighet med sina nationella prioriteringar.

	PRIORITERADE OMRÅDEN	KONKRETA FRÅGOR
1	<p>Relevanta och högkvalitativa färdigheter och kompetenser, med fokus på läranderesultat som främjar anställbarhet, innovation och aktivt medborgarskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inom hela Europa främja de målinriktade politiska åtgärder som minskar dåliga resultat inom grundläggande kompetenser, inklusive läs- och skrivfärdigheter, matematik, naturvetenskap och digitala kompetenser. • Stödja utvecklingen av övergripande färdigheter och nyckelkompetenser (i linje med referensramen för nyckelkompetenser för livslångt lärande), särskilt genom företagaranda, språkkunskaper och digitala färdigheter, med hjälp av gemensamma EU-ramverk och självskattningsverktyg, t.ex. onlineverktyget HEInnovate. • Blåsa nytt liv i strategier för livslångt lärande genom att fokusera på övergångsperioderna inom skolgången, samtidigt som stöd ges för övergångar till och mellan yrkesutbildningar, högre utbildningar och vuxenlärande (inklusive icke-formellt och informellt lärande) samt från utbildning till arbete. • Skapa tillgång till förskoleverksamhet av hög kvalitet, särskilt för mindre gynnade familjer, och tillämpa kvalitetskriterier på förskoleverksamheten. • Minska för tidigt avslutad skolgång genom att stödja skolbaserade strategier och möjligheter till en andra chans med tonvikt på effektiva lärandemiljöer och pedagogiska modeller. • Understryka betydelsen av högre utbildning för arbetsmarknaden och samhället genom att bättre förstå arbetsmarknaden och förekomma behoven med hjälp av nya typer av kursplaner, mer arbetsplatsbaserat lärande och stärkta samarbeten mellan utbildningsinstitutioner och arbetsplatser. • Tillämpa medellångsiktiga resultat (enligt slutsatserna från Riga) inom yrkesutbildningar (se bilaga 2) och samtidigt stärka den europeiska alliansen för lärlingsutbildningar och effektivare förutså arbetsmarknadens behov. • Tillämpa den europeiska agendan för vuxenlärande (se bilaga 2).
2	<p>Inkluderande utbildning, jämlikhet, likabehandling och främjande av medborgerliga kompetenser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hantera de allt större skillnaderna mellan eleverna och förbättra tillgången till inkluderande allmän utbildning av hög kvalitet för alla – inklusive missgynnade grupper, elever med särskilda behov, migranter och romer – och bekämpa problem med diskriminering, rasism, segregering, mobbning, våld och fördomar. • Bekämpa skillnader mellan könen inom utbildningssystemet och uppmuntra till bättre balans vid valet av utbildning. • Underlätta för migranter att lära sig landets utbildnings- och arbetspråk. • Främja medborgerliga, interkulturella, sociala och relationella kompetenser, ömsesidig förståelse och respekt samt egenansvar för demokratiska värderingar och grundläggande rättigheter.

		<ul style="list-style-type: none"> Förbättra det kritiska tänkandet, internet- och mediakompetenser.
3	Öppen och innovativ utbildning för alla, helt anpassad till vår digitala era	<ul style="list-style-type: none"> Integrera innovativa och aktiva pedagogiska modeller i systemet, t.ex. lärarutbyten mellan forskningsområden och olika samarbetsmodeller, för att stötta utvecklingen av relevanta kunskaper och kompetenser på hög nivå samtidigt som man främjar inkluderande utbildning för alla. Uppmuntra till inkluderande utbildningsförvaltning genom att engagera elever, pedagoger, föräldrar och lokalsamhället (t.ex. grupper i det civila samhället, arbetsmarknadens parter och företag). Skapa fler kopplingar mellan utbildning, forskning och innovation, med hållbar tillväxt i åtanke, genom att utgå från utvecklingen inom högre utbildning men med nytt fokus på yrkesutbildningar och yrkesskolor. Uppmuntra användandet av IKT som drivkraft till systematiska förändringar, för att på så sätt öka kvaliteten och relevansen hos utbildningar på alla nivåer. Öka tillgängligheten och kvaliteten på öppna och digitala utbildningsresurser och pedagogiker på alla utbildningsnivåer i samarbete med europeiska användare av öppen källkod. Som svar på den digitala revolutionen uppmuntra utvecklingen av digitala färdigheter och kompetenser på alla utbildningsnivåer.
4	Ordentligt stöd till pedagoger	<ul style="list-style-type: none"> Se till att rekrytera och välja ut de bästa och mest lämpade lärarkandidaterna, och även hjälpa dem att sätta sig in i yrket. Göra läraryrket mer attraktivt och prestigefyllt genom bland annat helhetsstrategier. Stötta pedagogers grundläggande utbildning och fortsatta professionella utveckling, särskilt vad gäller hanteringen av ökande skillnader mellan elever, för tidigt avslutad skolgång, arbetsplatsbaserat lärande, digitala kompetenser och innovativa pedagogiska modeller (t.ex. EU-verktyg som eTwinning, <i>School Education Gateway</i> och <i>Epale</i>, den europeiska e-plattformen för vuxenlärande). Uppmuntra till undervisning av hög kvalitet på alla nivåer genom att skapa programstrukturer, utbildningsorganisationer och stimulansåtgärder, och undersöka nya sätt att mäta lärarutbildningarnas kvalitet.

5	<p>Öppenhet och erkännande av färdigheter och kompetenser för att uppmuntra till rörlighet bland studenter och arbetstagare</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skapa en grund för öppenhet, kvalitetssäkring, validering och erkännande av färdigheter och kvalifikationer, inklusive sådana som förvärvats genom digitalt lärande, lärande på nätet eller öppen undervisning, samt validera informellt och icke-formellt lärande. • Förenkla och rationalisera verktyg som främjar öppenhet, dokumentering, validering och erkännande, och som involverar direktkontakt med elever, arbetstagare och arbetsgivare samt uppmuntrar till att använda kompetensramverk. • Stötta möjligheterna till utbyten för elever, pedagoger och forskare, samt utvecklingen av strategiska partnerskap och gemensamma kurser genom att göra högre utbildning mer internationaliserad.
6	<p>Långsiktigt arbete med investeringar, resultat och utbildningssystemens effektivitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Undersöka vilka möjligheter investeringsplanen för Europa skapar inom utbildning, inklusive främjandet av finansieringsmodeller som lockar privata aktörer och kapital. • Uppmuntra medlemsstaterna att använda sig av faktabaserat beslutsfattande för att övervaka strategier och ta fram reformer som ger bra utbildning på ett effektivare sätt. • Främja innovativa metoder för att säkra hållbara investeringar i alla former och på alla utbildningsnivåer, inklusive prestationsgrundad finansiering och kostnadsfördelning.

BILAGA 2: SPECIFIKA MÅL FÖR YRKESUTBILDNING OCH VUXENLÄRANDE FRAM TILL 2020

För de sektoriella agendorna för yrkesutbildningar (Brygge-Köpenhamnsprocessen) och den förnyade europeiska agendan för vuxenlärande krävs en mer detaljerad analys, och godkännande via denna gemensamma rapport, för resultat och prioriteringar fram till 2020.

Medellångsiktiga resultat för yrkesutbildningar enligt Riga-slutsatserna

- Främja alla former av **arbetsplatsbaserat lärande**, med särskilt fokus på lärlingssystem, genom att involvera arbetsmarknadens parter, företag, olika yrkeskammare och yrkesutbildningsinstitutioner samt genom att stimulera innovation och företaganda.
- Ytterligare utveckla mekanismer för **kvalitetskontroll** inom yrkesutbildningar i linje med Eqavet-rekommendationerna, och inom ramarna för kvalitetssäkringssystem etablera regelbundna **informations- och återkopplingstillfällen inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning baserat på läranderesultat**.
- Göra **yrkesutbildningar och kvalificeringar mer tillgängliga** genom flexiblare och genomträngligare system, särskilt effektiva och integrerade vägledningstjänster samt validering av icke-formellt och informellt lärande.
- Ytterligare stärka **nyckelkompetenser** inom yrkesutbildningarnas kursplaner och erbjuda effektivare möjligheter att förvärva eller utveckla dessa kompetenser genom grundläggande yrkesutbildning eller yrkesinriktad fortbildning.
- Introducera systematiska strategier och möjligheter för **inledningsvis och fortsatt professionell utveckling för lärare vid yrkesutbildningar**, både i skolor och på arbetsplatser.

Förnyad europeisk agenda för prioriterade områden inom vuxenlärande

- **Förvaltning:** Säkerställa att vuxenlärandet stämmer överens med andra politikområden samt förbättra överensstämmelsen, ändamålsenligheten och relevansen sett till behoven hos samhälle, ekonomi och miljö. Investera mer.
- **Utbud och nyttjande:** Utöka utbudet av vuxenlärande av bra kvalitet rejält, särskilt vad gäller läs- och skrivkunskaper samt matematiska och digitala färdigheter, och öka nyttjandet av utbildningarna genom effektivare marknadsföring, vägledning och motivationsstrategier inriktade på de grupper som bäst behöver utbildning.
- **Flexibilitet och tillgänglighet:** Förbättra tillgängligheten genom mer arbetsplatsbaserat lärande och effektivt bruk av IKT-verktyg. Skapa processer för att kartlägga och utvärdera färdigheter hos lågutbildade vuxna, och erbjuda dem som saknar kvalifikationer från nivå 3 tillräckligt med nya chanser för att nå en erkänd kvalificering i enlighet med europeiska referensramen för kvalifikationer.
- **Kvalitet:** Förbättra kvalitetssäkring (bl.a. övervakning och resultatmätning) samt grundläggande och fortsatt vuxenutbildning, och samla in nödvändig information om utbildningsbehov för att effektivt kunna ringa in och erbjuda rätt åtgärder.